

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези X Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(18-19 жовтня 2024 р.)**

1 том

ОДЕСА 2024

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. — 341 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 31.10. 2024 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Білова Наталія Костянтинівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри музично-інструментальної підготовки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського».

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції.

Технічний редактор Ганна РЕБРОВА

©Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2024

Освітній процес підготовки майбутніх учителів мистецтва будується на засадах художнього пізнання та комунікації. Методологічну основу формування поліхудожньої обізнаності здобувачів мистецьких спеціальностей складають культурологічний, риторико-герменевтичний, міждисциплінарний, рефлексивний підходи та низка принципів, зокрема: активізації соціокультурної уяви та рефлексивної свідомості в процесі художньої комунікації, цілеспрямованого впровадження інноваційних ІК-технологій у процес художньо-просвітницької мистецької діяльності, інтеграції контентів дисциплін педагогічного та мистецтвознавчого напрямів, надання інноваційного імпульсу контенту мистецтвознавчих дисциплін, налагодження творчої взаємодії та психологічної підтримки пошуково-методичної активності здобувачів.

Специфіка педагогічної діяльності майбутніх учителів мистецтва пов'язана з творчою роботою над творами мистецтв. Кожен мистецький твір має потужний освітній та світоглядний потенціал, оскільки цілісно відображає життя людини та суспільства. Цілеспрямоване вивчення та застосування символів, знаків, мовних атрибутів різних мистецтв становить комунікативний ресурс для мистецько-педагогічної практики [2, с.500].

Отже, формування поліхудожньої обізнаності майбутніх учителів мистецтва – це результат синергійної взаємодії процесів набуття здобувачами фахових знань та розвитку поліхудожньої свідомості, це складний процес поглибленого пізнання та творчого пошуку художньо-аналітичних, творчовиконавських умінь задля набуття педагогічної майстерності та досвіду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барановська І.Г., Мозгальова Н.Г. Поліхудожня освіта майбутніх учителів мистецьких дисциплін: проблеми і перспективи. *Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти*, 2019. Вип. 26. С. 9 - 15 URL: <https://sj.edu.ua/index.php/tmae/article/view/101/98>
2. Барановська І.Г., Коваль Т.В., Граб О.Д. Формування естетичного світогляду майбутніх учителів музичного мистецтва а як науково-педагогічна проблема. *Наука і техніка сьогодні*, 2024. Вип.8 (36). С. 493 -503

Юлія ДІКЕНШТЕЙН,

здобувачка другого рівня вищої освіти

Міжнародного гуманітарного університету;

науковий керівник:

кандидат мистецтвознавства, доцент Тетянка КАПЛУН

ІННОВАЦІЙНІСТЬ КУЛЬТУРНОГО ТА КОМЕРЦІЙНОГО ВПЛИВУ С. ВАНДЕРА НА МУЗИЧНУ ІНДУСТРІЮ

Музична індустрія завжди потребувала новаторів, творців, які були б здатні змінювати звучання, знаходити нові форми, впливати на суспільні та культурні парадигми. Саме таким виявився Стіві Вандер – вокаліст, відомий своєю винятковою владою над клавішними і ще багатьма інструментами, який став визначальною постаттю у вирі популярної музики. Його інновації не лише змінили підхід до музичного творчості послідовників, а й суттєво вплинули, і навіть, розширили культурний та комерційний аспекти музичної індустрії. Стіві Вандер, руйнуючи стіни між різними жанрами, створив новий, безмежний пласт сучасної музики однаково цікавий представникам протилежних стилістичних напрямів. Його здатність поєднувати соул, фанк, рок, джаз та електроніку не лише дала народження новим музичним жанрам, але й відобразила соціокультурне життя свого часу. Тож, творчість Вандера – це не завжди про кохання. Серед хітів, що ними захоплюються донині, є достатньо прикладів, висвітлюючи соціальні та політичні проблеми. Серед таких творів – «Living for the City», вже згадувана вище, яка розповідає про життя афроамериканців у великих містах, відтворюючи реалії бідності, расової дискримінації та соціальних нерівностей. Індустріальний саунд, який створює автор за допомогою «електроніки» відтворює в уяві слухача дуже влучні образи – непереборність обставин, розпач, депресія – використовуючи при цьому жорсткі ритми та астинатні басові рифи, органічно доповнюючи та ілюструючи зміст поетичного тексту, додаючи композиції характерний «нерв».

Інші – «Higher Ground» або «Heaven Help Us All» - піднімають духовні та соціальні теми, закликаючи до покращення суспільства та змін у політиці. Слід нагадати, що С.Вандер активно підтримував рух за права громадян, виступаючи за рівність та справедливість через свою музику та громадську діяльність не тільки у Сполучених Штатах, а й по всьому світу. У відеозверненні, яке Стіві Вандер зробив під час підступного вторгнення росії в Україну, він, як ініціатор акції «Встань за Україну» закликав до єднання та зупинення агресії, наголошуючи на тому, що це питання не обмежується конкретними кордонами чи расовими відмінностями. Йому важливо підкреслити, що зло загрожує не тільки одній країні, але й всьому світовому співтовариству. Його пісні стали своєрідним символом та вплинули на свідомість мільйонів людей по всьому світу, сприяючи культурному діалогу. Щодо шаленого комерційного успіху, на тлі загальноговисокотехнологічного сплеску – всеохоплюючої комп'ютеризації, використання синтезаторів, електронних ефектів та виникших з цим новаторських стильових та жанрових ознак – дозволили йому створювати барви, які були революційними для свого часу. Цей аспект дозволив виконавцю рухатись в ногу з часом, постійно оновлюючись, реагувати на суспільство, його нагальні проблеми та через творчість допомагати вирішувати їх.

Треба зазначити, що розмаїття електронних інструментів продиктувало у творчості Вандера ще новий погляд і на аранжування. У піснях

«Superstition» чи «Living for the City», він впроваджував елементи фанку, року та електроніки, створюючи унікальний музичний гібрид. Його вміння експериментувати зі звуками та стилістикою суттєво розширило межі самого поняття сучасної музики.

У поєднанні з незабутнім тембром голосу, Стіві Вандер вражає своєю винятковою владою над інструментами та вокалом. Він, як мультиінструменталіст, віртуозно користується клавішними інструментами, особливо електронними різновидами піаніно та синтезаторами. Вокальна техніка співака, подібна можливостям електронного інструменту – чітка, влучна, гнучка – робить його одним із найзначущих виконавців свого покоління. Феномен С.Вандера є внеском у підвищення професійної та технічної майстерності у музичному світі. Стіві Вандер не лише творить музику, але і змінює культурні стереотипи. Він став представником музичного мультикультурного підходу; єднуючи різноманітні жанри та впливи саме завдяки технологічному прогресу. Його здатність перетинати жанрові межі дозволили йому привернути широку аудиторію та універсалізувати свою музику.

С. Вандер вдало впроваджує свої інновації і в комерційне середовище. Його альбоми продавалися мільйонами копій, що свідчить не лише про його мистецький вплив, а й про комерційний успіх. Його здатність комбінувати мистецтво та комерцію зробила його справжнім лідером музичної індустрії. Ним створено безліч легендарних хітів, таких як «Superstition», «Sir Duke» та «I Just Called to Say I Love You». Ці твори не лише здобули вершини чартів, але й набули статусу класичних (evergreen), принесли своєму творцю прихильність широкої

аудиторії та беззаперечну популярність. Його альбоми, особливо «Songs in the Key of Life» (1976)], «Innervisions» (1973) та «Talking Book» (1972), були високо оцінені критиками та отримали численні нагороди, включаючи премії «Греммі». Його постійна присутність на церемоніях вручення нагород свідчить про визнання його таланту і популярності. Вміння грати на різних інструментах, включаючи клавіші, гармоніку та ударні, дозволяє йому створювати музику різних стилів, збільшуючи шанси на успіх у різних музичних категоріях. Як ми бачимо, Стіві Вандер завжди випереджав експериментаторів у світі музики. Він один з перших впровадив синтезатори та електронні ефекти в популярну музику, надаючи своїм пісням унікальний та інноваційний звук. Його вражаюча продуктивність в період з 1972 по 1976 рік, коли вийшли такі альбоми, як «Talking Book», «Innervisions», «Fulfillingness & First Finale», та «Songs in the Key of Life», сприяла величезному комерційному успіху. Стіві Вандер зміг зберегти свою актуальність та привабливість для аудиторії протягом різних етапів своєї кар'єри, використовуючи нові тренди та звучання. Він і досі продовжує робити свій внесок у музичну індустрію, а його комерційний успіх свідчить про його неперевершену та унікальну роль в історії музики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Lordi E. J. The Meaning of Soul: Black Music and Resilience since the 1960s (Refiguring American Music). Durham: Duke University Press Books, 2020. 268 p.
2. Інтерв'ю (транскрипція) Стіві Вандера Ларі Кінгу. CNN, 2010 p. URL: <http://surl.li/rqkmd> (дата звернення 12.02.2024)
3. Gulla B. Icons of R&B and Soul: An Encyclopedia of the Artists Who Revolutionized Rhythm. Westport: Greenwood Pub., 2007. 552 p.
4. Guralnick P. Sweet Soul Music. New York: Back Bay Books, 1999. 4

Тетяна КОВАЛЬ,

Оксана ГРАБ

Вінницький державний

педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

МИСТЕЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА

У сучасному глобалізованому світі питання актуальності формування національно-культурної ідентичності обумовлено необхідністю досягнення й засвоєння національно-культурних цінностей українського народу, історичної пам'яті, збереження національної аутентичності та традицій. Одним з найбільш ефективних інструментів збереження цієї ідентичності є мистецтво, яке виступає як форма самовираження нації, збереження її культурної спадщини та трансляції цінностей наступним поколінням [3, с. 210].

«...Мистецтво має здатність впливати на свідомість громадян, виховуючи патріотизм та повагу до власної історії...» [5, с. 124]. У періоди політичної та соціальної нестабільності, наприклад під час військових конфліктів, національна культура повинна стати об'єднуючим фактором для суспільства, допомагаючи зміцнити моральний дух та впевненість у майбутньому. В умовах безпекових загроз, таких як війни, політична нестабільність або інформаційні атаки, питання збереження національної ідентичності набуває особливого значення [2]. Країни стикаються з викликами, що загрожують їх культурним, етнічним та духовним основам, які формують національну самосвідомість.

Саме мистецтво є не лише засобом естетичного самовираження, але й потужний механізм формування національної ідентичності. Національні художні форми, такі як музика, література, живопис, архітектура, танці та театр, виступають як носії культурної пам'яті та ідентичності. Через мистецтво відбувається комунікація між поколіннями, закріплюються цінності та символи, що визначають національну самобутність [3, с. 209].

У кризові періоди мистецтво стає не тільки способом естетичної рефлексії на події, але й важливим інструментом опору. Загрози національній

Якименко Ю.

Елементарне музикування та рух як ефективний шлях всебічного розвитку дитини.....178

Бегас Н.

Фольклорна спадщина Поділля зимової календарної обрядовості як основа національних мистецьких цінностей.....179

Барановська І.

Формування поліхудожньої обізнаності майбутніх учителів мистецтва.....183

Дікенштейн Ю.

Інноваційність культурного та комерційного впливу С. Вандера на музичну індустрію.....184

Коваль, Т., Граб О.

Мистецтво як інструмент збереження національної ідентичності в умовах безпекового середовища.....187

Лі Сін

Образність та музична стилістика вокальної творчості Роберта Шумана....188

Каменєва І.

Музикотерапія як засіб збереження психічного здоров'я дітей старшого дошкільного віку.....191

Нечіпоренко О.

Методи розвитку рефлексії у майбутніх керівників хореографічних колективів.....195

Лященко І.

Музична семіотика як методичний інноваційний напрям фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.....196

Дмитро Бідюк

Проблема формування готовності майбутніх педагогів-хореографів до управлінської діяльності.....198

Хуан Тайлун

Traditional string instruments in the musical culture of China.....199

Чжан Енсі

Хореографія як вид мистецтва і напрям здоров'язбережувальних технологій.....203

Герц, І., Лісовська Н.

Проблеми формування індивідуального стилю майбутнього хореографа-постановника.....204

Bao Xiangqi, Herts I.

To the definition of the concept of «compositional design of dance production».....208

Чебаненко О., Ключєва С.

Інфантилізація в освіті: вплив технологій та масової культури на розвиток особистості.....211